

มรดกล้านนา

พิธีกรรมและความเชื่อการปลูกเรือนล้านนา

35

พิธียกเสาเอก

พิธียกเสาเอกหลุม เริ่มต้นด้วยการหาฤกษ์ยามที่เหมาะสมแล้วไปหาสิ่งของมงคลตามวัน คือ

วันอาทิตย์	หินขาว
วันจันทร์	ผ้าขาว
วันอังคาร	น้ำอ้อยแห้ว (น้ำอ้อยที่สกัดขณะเป็นแว่นๆ)
วันพุธ	ดอกไม้ขาว
วันพฤหัสบดี	แก้ว (รัตนชาติ)
วันศุกร์	ใบจี่
วันเสาร์	ใบยา

พร้อมหาใบไม้มงคลตามวัน ได้แก่

วันอาทิตย์	ใบไผ่
วันจันทร์	ใบเดื่อเกลี้ยง (มะเดื่ออุทุมพร)
วันอังคาร	ใบผักกุ่ม
วันพุธ	ใบเปล้าหลวง
วันพฤหัสบดี	ใบมะม่วงสามปี
วันศุกร์	ใบขนุน, ใบจี่
วันเสาร์	ใบไม้แฉะ (เต็ง) หรือ ใบดอกแคขาว หรือ

ใบไผ่เรีย

หรืออีกตำราหนึ่งว่า

วันอาทิตย์	ใบไม้ไผ่ (ไผ่ไร่)
วันจันทร์	ใบผักกุ่ม
วันอังคาร	ใบมะเดื่อปล้อง
วันพุธ	ใบเปล้า
วันพฤหัสบดี	ใบมะม่วงคำ
วันศุกร์	ใบจี่
วันเสาร์	ใบดอกแค

เลือกหาวันได้วันใดให้เอาสิ่งของและใบไม้ที่ว่า พร้อมใบไม้อื่นๆ เช่น ใบตอง
เท้า (ย่าน-ตองเต้า) ใบกัน (อ้าน-ตัน = หุตรา) ใบขนุน ใบแก้ว (พิกุล) ใบไซค (ย่าน-จัก =
ตะคร้อ) มารองกันหลุมเรียกว่า "รองดินเสา"

สนั่น ธรรมธิ
สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่